

A la croisée des corpus et de la phraséologie : une proposition d’outil informatique

O propunere de instrument informatic pentru utilizarea corpusurilor în didactica frazeologiei

Jean-Pierre Colson

Rezumat: Corpusurile se bucură în prezent de un succes tot mai mare, nemaifiind apanajul lingvisticii de corpus. Ele reflectă imaginea limbii așa cum o descria John Sinclair (1991), care arăta că orice text e constituit în proporție de peste 50% din unități frazeologice în sensul cel mai larg. A preda limbi străine fără a ține cont de această componentă majoră a limbajului este așadar un pariu pierdut. Cu toate acestea, utilizarea corpusurilor în didactica frazeologiei nu este lipsită de dificultăți: frecvența unităților frazeologice este redusă și trebuie să exploatezi corpusuri de mari dimensiuni pentru a găsi exemple pertinente. Simpla corespondență între unitățile frazeologice e uneori contradictorie sau dificil de interpretat. Un alt inconvenient ar fi acela că instrumentele necesare manipulării unor ansambluri de texte atât de vaste nu sunt întotdeauna ușor de utilizat. În acest articol vom reveni asupra unei noțiuni introduse deja de Michael Lewis în 1993, și anume „conștientizarea frazeologică” (engl. “*phraseological awareness*”), prin intermediul analizei a numeroase exemple și recurgând la noi instrumente care mai trebuie încă perfecționate. Propunem un astfel de instrument experimental, aplicația *IdiomSearch* (J.-P. Colson 2016), care le oferă celor care învață o limbă străină o confirmare imediată a prezenței unităților frazeologice într-un text sursă, precum și o clasificare a acestora în funcție de frecvența și gradul lor de idiomatizare.

Cuvinte cheie: frazeologie, didactica limbilor străine, corpus, semantică statistică, cologații.